Arkusz ćwiczeniowy – opracowanie własne na podstawie wymagań egzaminacyjnych. Układ, typy zadań i zasady oceniania odpowiadają arkuszowi CKE (Formuła 2023). Mapa szczegółowa jest mapą fikcyjną wygenerowaną na potrzeby ćwiczeń.

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

miejsce na naklejkę
(imię, nazwisko, klasa)

EGZAMIN MATURALNY

Z GEOGRAFII

POZIOM ROZSZERZONY

PRÓBNY ARKUSZ · ZESTAW 3 · FORMUŁA 2023

DATA: .....

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Instrukcja dla zdającego

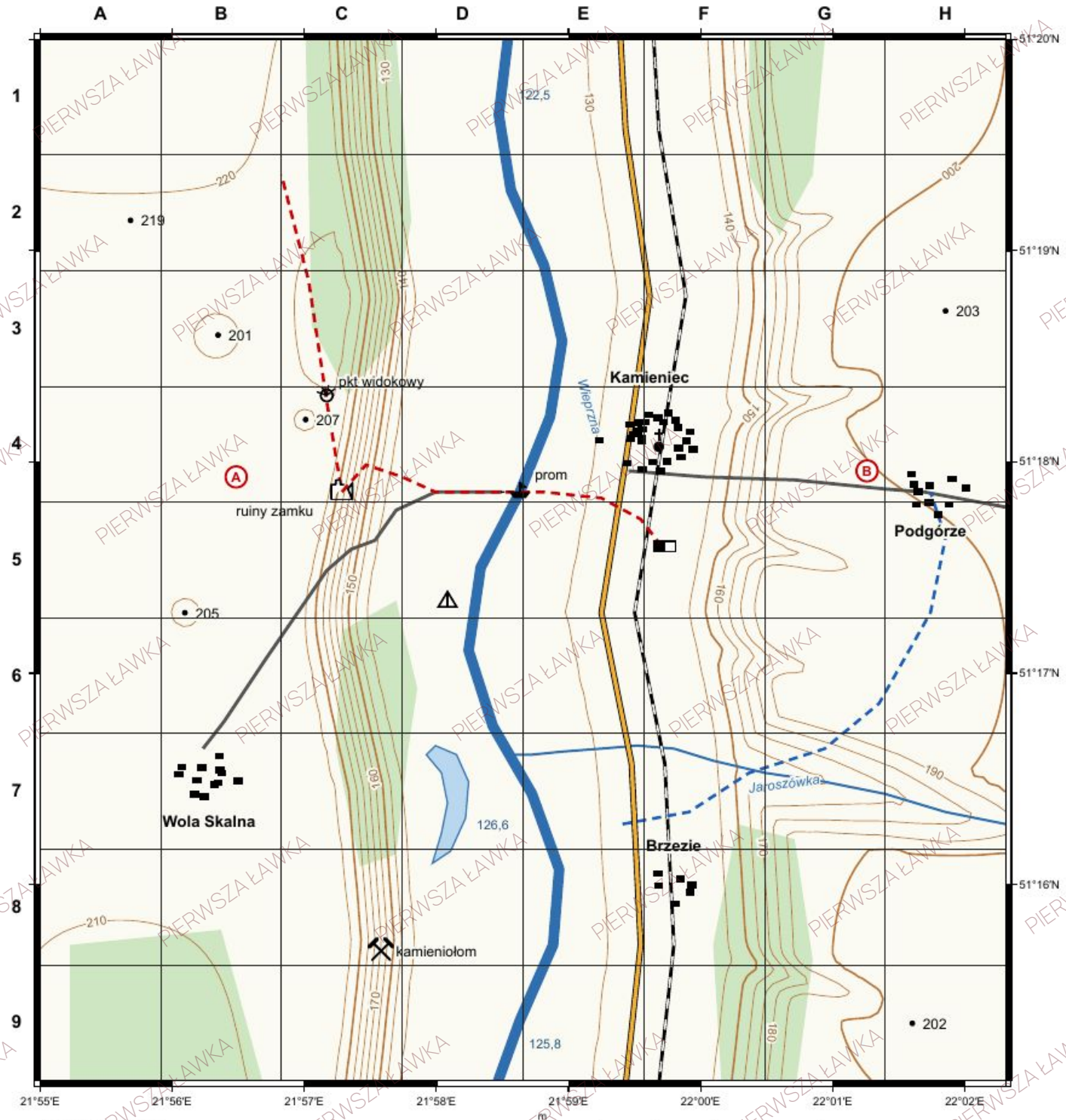
1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera **21 stron** (zadania 1–27) oraz mapę szczegółową (strona 2). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin. Mapę możesz oderwać, a po zakończeniu pracy włóż ją do arkusza.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Symbol ▦ zamieszczony przy zadaniu zamkniętym oznacza, że rozwiązanie tego zadania musisz przenieść na kartę odpowiedzi (ostatnia strona arkusza). Ocenie podlegają wyłącznie odpowiedzi zaznaczone na karcie odpowiedzi.
4. Odpowiedzi do zadań zamkniętych zaznacz na karcie odpowiedzi: zamaluj pola do tego przeznaczone; błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.
5. Odpowiedzi do pozostałych zadań zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora (na marginesie przy zadaniach).
8. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
9. Możesz korzystać z linijki i kalkulatora prostego (potrzebne do rozwiązania zadań) oraz z lupy.

Arkusz przygotowany do celów ćwiczeniowych na podstawie wymagań egzaminacyjnych z geografii (podstawa programowa – zakres rozszerzony, wersja obowiązująca od 1 IX 2024 r.)
oraz Informatora CKE o egzaminie maturalnym z geografii od roku szkolnego 2024/2025. Nie jest materiałem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Podgląd • Pierwsza Ławka

MAPA SZCZEGÓŁOWA

Fragment wyżyny z przełomową doliną rzeki Wieprznej – mapa turystyczno-topograficzna. Niebieskie liczby przy rzece i jeziorze oznaczają wysokość lustra wody w m n.p.m. Zadania 1.–7. odnoszą się do obszaru przedstawionego na mapie.

Skala 1 : 50 000

w 1 cm – 500 m (1 cm na mapie odpowiada 500 m w terenie)

m 500 0 0,5 1 1,5 2 km

Objaśnienia

- poziomice co 10 m (pogrubione co 50 m)
- rzeka, potok
- jezioro, zbiornik wodny (liczba – wysokość lustra wody w m n.p.m.)
- las
- zabudowa
- droga główna
- droga lokalna
- linia kolejowa
- szlak turystyczny pieszy (w kolorze szlaku)
- punkt wysokościowy (wysokość w m n.p.m.)
- kościół
- punkt widokowy
- pole namiotowe
- stacja kolejowa
- ruiny zamku
- kamieniołom (wyrobisko)
- prom (przeprawa promowa)

Mapa fikcyjna – opracowanie własne na potrzeby arkusza ćwiczeniowego.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadania od 1. do 7. odnoszą się do obszaru przedstawionego na mapie szczegółowej.

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń dotyczących obszaru przedstawionego na mapie szczegółowej. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Ruiny zamku leżą na lewym brzegu Wieprznej.	**P**	**F**
2.	Pole namiotowe w polu D5 leży wyżej niż stacja kolejowa w Kamieńcu.	**P**	**F**

1.
0–1

Zadanie 2. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B oraz jej uzasadnienie 1., 2. albo 3.

Wysoczyzna położona na zachód od doliny Wieprznej jest zbudowana prawdopodobnie ze skał

A	węglanowych (np. wapieni),	ponieważ	**1.**	występują na niej wąwozy o stromych zboczach, typowe dla skał luźnych.
B	magmowych głębinowych (np. granitów),		**2.**	jest pocięta gęstą siecią stałych potoków o dużym spadku.
			3.	występują na niej zamknięte zagłębienia bez odpływu, a brakuje stałych cieków.

2.
0–1

Zadanie 3. (0–2)

W polu B3 na wysoczyźnie zachodniej znajduje się forma terenu otoczona zamkniętą poziomicą, z punktem wysokościowym 201 m n.p.m. Rozstrzygnij, czy ta forma jest wzniesieniem, czy zagłębieniem, i uzasadnij rozstrzygnięcie na podstawie mapy. Następnie wyjaśnij, jak powstają takie formy na wysoczyznach zbudowanych z wapieni.

Rozstrzygnięcie i uzasadnienie:

.....

Wyjaśnienie:

.....

.....

3.
0–1–2

Zadanie 4. (0–2)

Na mapie szczegółowej niebieskimi liczbami zaznaczono wysokość lustra wody Wieprznej w dwóch miejscach: 125,8 m n.p.m. (pole D9) i 122,5 m n.p.m. (pole D1). Długość biegu rzeki między tymi miejscami wynosi 8,8 km. Oblicz średni spadek Wieprznej na tym odcinku. Wynik podaj w promilach z dokładnością do 0,1‰. Zapisz obliczenia i wynik.

Obliczenia:

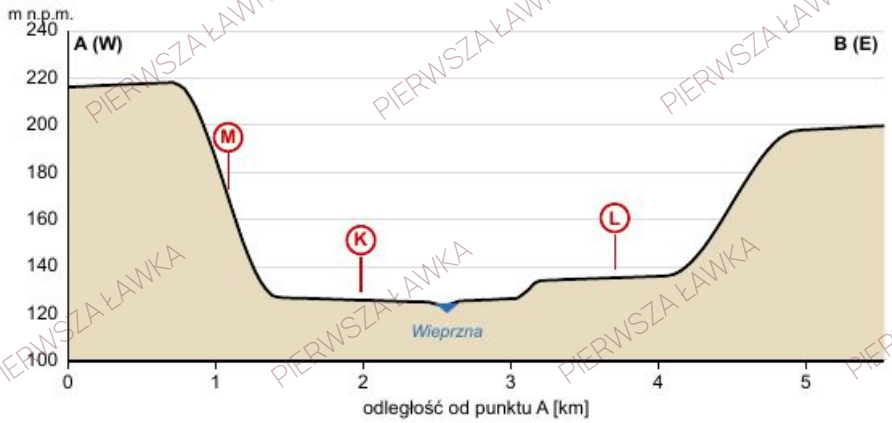
Spadek rzeki: .....

4.
0–1–2

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 5. (0–3)

Na rysunku przedstawiono profil terenu wzdłuż linii łączącej punkty A i B, zaznaczone na mapie szczegółowej. Literami K, L i M oznaczono wybrane fragmenty doliny Wieprznej.

Przewyższenie ok. 16-krotne. Profil wykonano na podstawie mapy szczegółowej.

Zadanie 5.1. (0–2) ▦

Przyporządkuj fragmentom doliny oznaczonym na profilu literami K, L i M odpowiednie formy terenu. Wpisz w tabelę litery wybrane spośród A–D.

A. terasa zalewowa (dno doliny)
B. terasa nadzalewowa
C. zbocze doliny (krawędź wysoczyzny)
D. wysoczyzna

M	.....
K	.....
L	.....

5.1.
0–1–2

Zadanie 5.2. (0–1)

Podaj dwa argumenty za tym, że lokalizacja zabudowy Kamieńca i linii kolejowej na poziomie oznaczonym na profilu literą L jest korzystniejsza niż na poziomie oznaczonym literą K.

.....

.....

.....

5.2.
0–1

Zadanie 6. (0–2)

Wysoczyzna położona na wschód od doliny Wieprznej jest zbudowana z lessu i w większości wykorzystywana jako grunty orne. Jej krawędź rozcinają krótkie, głęboko wcięte suche dolinki – wąwozy (np. w polu G4). Wyjaśnij, dlaczego na tej wysoczyźnie intensywnie rozwijają się wąwozy, a następnie podaj jeden sposób ograniczania erozji gleb na jej stokach.

Wyjaśnienie:

.....

.....

Sposób:

.....

6.
0–1–2

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 7. (0–1)

Przeprawa promowa przez Wieprzną w Kamieńcu jest okresowo zamykana. Przedstaw dwie przyrodnicze przyczyny przerw w kursowaniu promu, wynikające z cech ustroju rzek wyżyn i nizin Polski.

.....

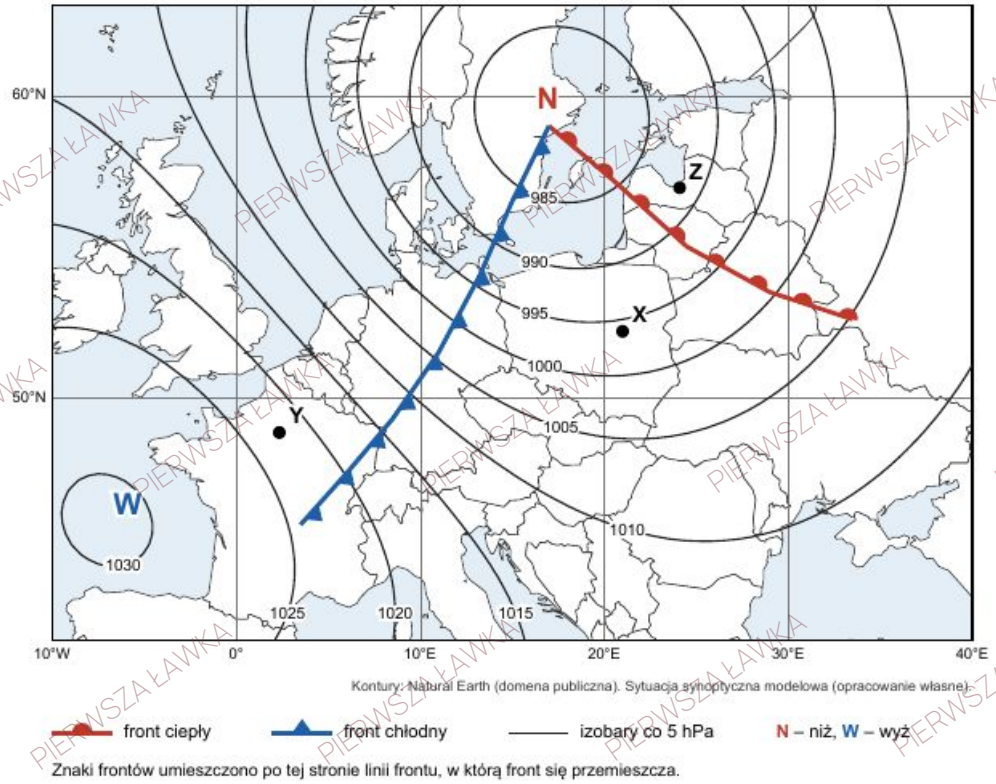
.....

.....

7.
0–1

Zadanie 8. (0–4)

Na mapie przedstawiono uproszczoną sytuację synoptyczną nad Europą. Układ baryczny przemieszcza się z zachodu na wschód.

Zadanie 8.1. (0–1) ▦

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Punkt Z leży w ciepłym wycinku niżu.	**P**	**F**
2.	W punkcie Y ciśnienie atmosferyczne jest wyższe niż w punkcie X.	**P**	**F**

8.1.
0–1

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 8.2. (0–1) ▦

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W punkcie Z w ciągu najbliższych kilkunastu godzin można spodziewać się

A. silnego wzrostu ciśnienia i napływu suchego powietrza zwrotnikowego kontynentalnego.

B. rozwoju zachmurzenia warstwowego, długotrwałych opadów ciągłych, a po przejściu frontu – wzrostu temperatury powietrza.

C. rozwoju chmur kłębiastych burzowych, krótkotrwałych ulewnych opadów, a po ich ustąpieniu – spadku temperatury powietrza.

D. pogody bezchmurnej i bezwietrznej z dużą dobową amplitudą temperatury, typowej dla centrum wyżu.

8.2.
0–1

Zadanie 8.3. (0–2)

Przedstaw, jak zmienią się temperatura powietrza i rodzaj opadów w punkcie X podczas przechodzenia frontu chłodnego i po nim. Wyjaśnij przyczynę zmiany rodzaju opadów.

Zmiany:

.....

.....

Wyjaśnienie:

.....

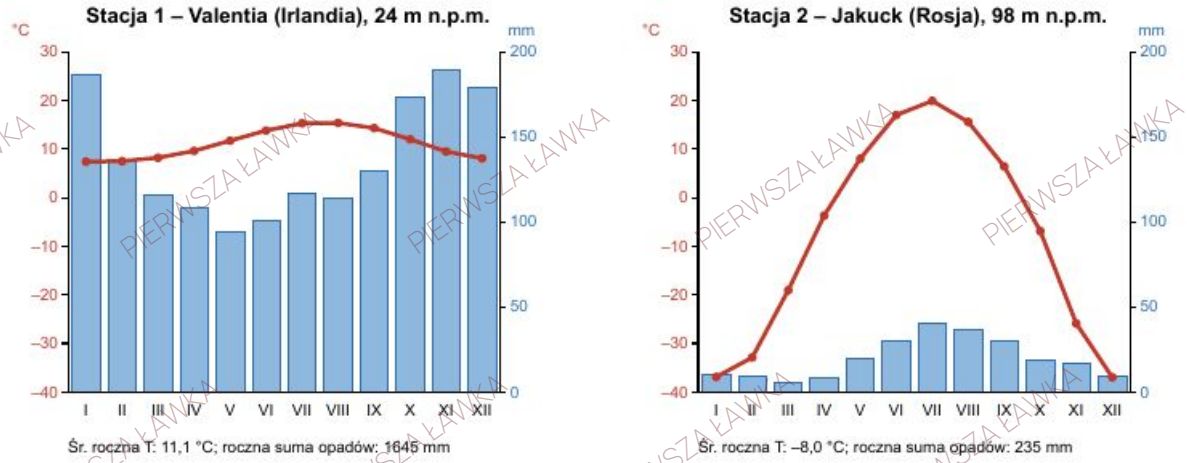
.....

.....

8.3.
0–1–2

Zadanie 9. (0–2)

Na klimatogramach przedstawiono średnie miesięczne temperatury powietrza i miesięczne sumy opadów w dwóch stacjach meteorologicznych (normy 1991–2020).

Na podstawie: Met Éireann; Roshydromet (pogodaiklimat.ru) – normy klimatyczne 1991–2020.

Wyjaśnij, z czego wynika różnica rocznej amplitudy temperatury powietrza między stacjami 1 i 2. W odpowiedzi odnieś się do obu stacji.

.....

.....

.....

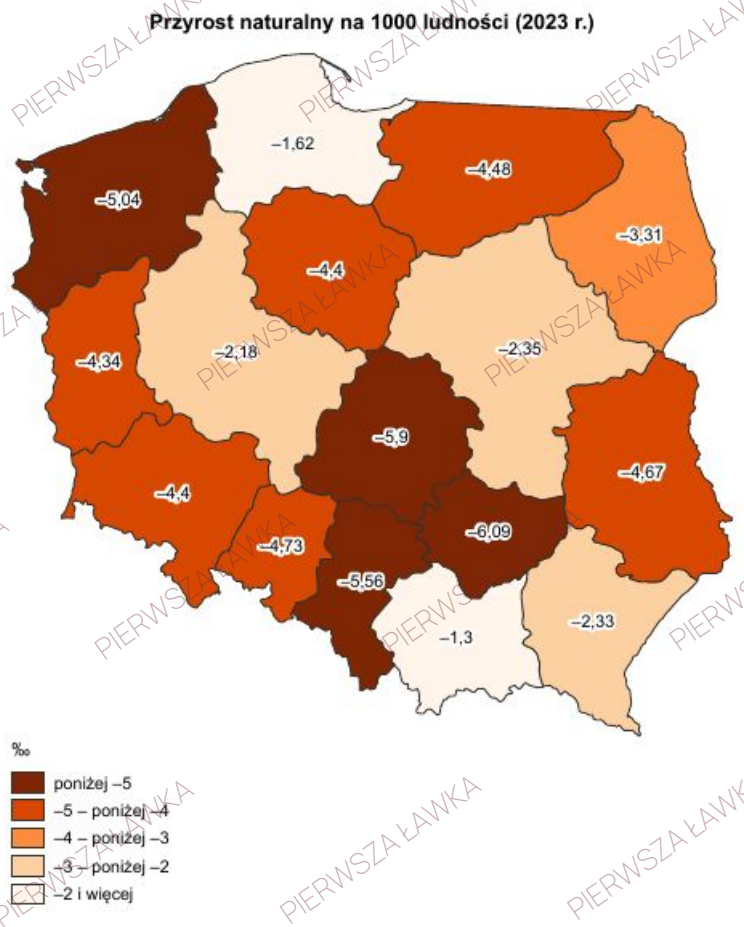
.....

9.
0–1–2

Podgląd • Pierwsza Ławka

Zadanie 21. (0–4)

Na kartogramie przedstawiono przyrost naturalny na 1000 ludności w województwach w 2023 r. W tabeli podano dane dla dwóch województw (2023 r., liczba osób; migracje na pobyt stały).

Województwo	Urodzenia żywe	Zgony	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych
pomorskie	19 126	22 945	4382	427
świętokrzyskie	7238	14 384	–2766	68

Na podstawie: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2023 (migracje na pobyt stały).

Zadanie 21.1. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	W 2023 r. przyrost naturalny był ujemny we wszystkich województwach.	**P**	**F**
2.	W 2023 r. liczba ludności województwa pomorskiego zmalała.	**P**	**F**

21.1.
0–1

Zadanie 21.2. (0–1)

Oblicz przyrost rzeczywisty ludności województwa świętokrzyskiego w 2023 r. Zapisz obliczenia i wynik.

Obliczenia:

Przyrost rzeczywisty: .....

21.2.
0–1

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Matura z geografii, poziom rozszerzony. Arkusz 3

Podgląd pokazał 7 z 21 stron. Pełna wersja: 21 stron A4, PDF do druku.

- Próbny arkusz · 60 pkt · 180 minut.
- Z zasadami oceniania.
- Arkusz próbny do egzaminu maturalnego z geografii na poziomie rozszerzonym (termin główny: 14 maja 2027, Formuła 2023).
- Układ, typy zadań i zasady oceniania odpowiadają arkuszom CKE z lat 2023–2026, a wszystkie zadania są zgodne z podstawą programową w brzmieniu obowiązującym w roku szkolnym 2026/20
- Do arkusza dołączona jest barwna mapa szczegółowa w skali 1 : 50 000 (mapa fikcyjna, opracowana na potrzeby ćwiczeń).
- Przybory jak na egzaminie: linijka, kalkulator prosty, lupa.
- Zakres arkusza: 27 zadań numerowanych (42 polecenia), 60 pkt.
- W zestawie arkusz z kartą odpowiedzi (21 str.) i zasady oceniania (30 str.): poprawne odpowiedzi, wymagania z podstawy programowej przy każdym zadaniu, kryteria punktowania jak w k

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/matura-geografia-rozszerzona-probny-arkusz-3